

De coccygis luxatione. Theses anatomicae et chirurgicae / [Jean Cosme d'Angerville].

Contributors

Angerville, Jean Cosme d'
Sue, P. (Pierre), 1739-1816.
Université de Paris.

Publication/Creation

[Parisiis] : Typis P. Al. le Prieur, 1770]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/a2ybg4ap>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

ILLUSTRISSIMO VIRO
INTEGERRIMOQUE SENATORI,
D. D. ANTONIO-LUDOVICO
SEGUIER,
IN SUPREMO SENATU PARISIENSI
PRIMO REGIS PATRONO,
UNI È XL. ACADEMIÆ GALLICÆ,

161
HAS SUORUM LABORUM PRIMITIAS;
HOC STUDIORUM SUORUM INAUGURALE TESTIMONIUM,
NON AMBITIONIS, SED SUBMISSIONIS, SED OBSERVANTIÆ SUÆ ^{temporis}
PERENNIS IN GRATITUDINIS MONUMENTUM,
DEVINCTISSIMI NEC - NON ANIMI TESSERAM,
CUM VOTO SALUTIS OMNI-GENÆ ARDENTISSIMO

VOVET, OFFERT, CONSECRAT
HUMILLIMUS ET OBSEQUENTISSIMUS
JOANNES COSME D'ANGERVILLE,

NOSOCOMII DICTI L'HOTEL-DIEU,

NUPERRIMÈ CHIRURGUS PRÆCIPUUS.

DE
COCCYGIS LUXATIONE.
THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

EA est, teste *Senecâ* (a), misera generis humani conditio, quodd nascimur uno modo, multis morimur, & tot mortis vias natura aperuit, totque itineribus fata nostra ad finem decurrunt, quot morbi alii aliis graviores nobis quotidie imminet. Uti enim multiplices ægrotandi, ita & moriendi rationes sunt, modusque quo dies supremus appro-

(a) M. ann. contr. 15, sect. 2.

pinquat , non unus idemque est. Inde verum illud effatum :
fera nimis vita est crastina : vive hodie (b).

Eò autem infelicior homo est , quòd multa ab ipso parùm aut nunquàm metuenda mala , maximi tamen ipsi sint sæpè sæpiùs terroris causa , ea verò quæ justum cuilibet debent incutere metum , leniora , minimique ipsi aliquotiès videantur esse momenti. Quàm innumera , falsâ ex istâ cogitatione , tanquam à scaturigine , profiscuntur exitia ! Talem idèò morbum nobis describendum sumpsimus , qui licet à plurimis pro levi habeatur , nihilominùs sæpissimè & gravis & periculosus evadit. Quàm verò falsum , quàm absurdum sit de isto morbo allatum judicium , comprobare nostrùm erit , & ad id plurimùm conducent in nostro programme tùm modò recensendæ observationes , tùm jam jam proponenda media curatoria ad hunc morbum debellandum. Priùs autem quàm tale onus suscipiamus , cum muneris quo defungimur ratio , laudandaque certè hujus-ce nostræ Scholæ consuetudo , accuratam ipsius Coccygis descriptionem Anatomicam , nec non partium ipsi annexarum saltem adumbrationem , à tot magnis viris licet graphicè dudùm traditam , à nobis exposcere videatur , pro-ut ea in theatro Anatomico pluriès dissecuimus , strictissimo hæc stylo ita describemus.

(b) Mart. Lib. II , epigr. 16.

POSITIONES ANATOMICÆ.

I.

Ossis sacri extremo attexitur os parvum, quod à similitudine rostri cuculi avis *Coccyx* dicitur, vel à voce de sono factâ, eò quòd crepitus qui inde per sedimentum exeunt ad id os allisi, cuculi vocis similitudinem effingunt, sive tandem quòd tale os ossi sacro sit agglutinatum, quod illi *κολλασθαι* dicunt, *εκ τῆ κολλαῖς*, *κολλον*, & ab his derivatum *κολλυξ* (c). Quæ quidem pars provectâ in senectute solo tantum osse componitur, in ætate verò perfectâ tribus in eâ facillimè distinguendis. Quatuor in eâdem nec rarò perspiciuntur. Partem pelvis inferiorem & posteriorem occupat *Coccyx*, spinæque finem imponit. Hujus si figuram spectes, ex ampliore basi in mucronem desinit, qui viris introrsum, mulieribus autem extrorsum incurvatur. Diversis tamen variat in subjectis: modò enim angustus & in longum protensus, modò amplus & brevis, nonnunquàm minimus, aliàs deniquè maximus observatur.

I I.

BRUTORUM animantium caudam efficit *Coccygis* prolongatio: quam partem verò etiam in homine ita sese explicare constat, ut veram aliquoties efformet caudam. Quinimò quibusdam populis hanc excrescere, & in modum caudæ propendere passim in autoribus legitur: scribit *Plinius* (d) in Indiâ homines nasci caudâ villosâ distinctos: *Paulus Venetius* testatur (e) in regno *Lambri* dicto inveniri homines qui

(c) *Riolanus* Anthrop. Comment. de Osteol. p. 851.

(d) Hist. Nat. lib. 7, cap. 21.

(e) In itinere suo, lib. 3, cap. 18.

caudas longitudine unam palmam æquantes, ut canes, habent; in insulâ *Nomaneg* maris Orientalis gens est caudata (*f*). Idem dicit *Harvæus*, de populis in Indis Occidentalibus vitam degentibus (*g*). Clarissimus denique *Diemerbroëk* se vidisse refert (*h*) anno 1638 infantulum quemdam caudam femi-ulnæ longitudinis gerentem.

I I I.

TRIBUS tantummodò ossibus cum sapissimè componatur Coccyx, sub illo præcipuo aspectu illius examen suscipi debet. Tria verò hæc ossa diversam habent magnitudinem: maximum prius, minus posterius, minimum deniquè ultimum. His quidem eâdem in lineâ, continuâque serie paululum anteriùs incurvatâ collocatis, tot osseos efformant nodos, iis quibus adstruitur brutorum animantium cauda haud parùm absimiles. Primum os secundo, secundum primo & tertio adhæret, mediante substantiâ ligamentosâ, ab eâ quâ vertebræ inter se connectuntur minimè diversâ. In unoquoque Coccygis osse distingui possunt duæ extremitates, alia superior, alia inferior: sedulò autem ediscendum ac notandum quid singulum os particulare habeat, & in quo alterum ab altero differat.

I V.

PRIMUM os non solum magnitudine, sed etiam suâ cum superioris ossis sacri vertebris similitudine ab aliis distinguitur. Habet prætereâ illud os duas apophyses posteriùs è suâ extremitate superiore exurgentes, articulationemque per symphysim cum osse sacro constituentes. Observatur deniquè, & quidem persæpè, in parte hujus posteriore levem quamdam adesse depressionem, quæ extremam spinæ canalis finem adimplet.

(*f*) Vid. Geogr. Arab. nubienſe, pag. 70.

(*g*) *Traité de la Génération des Animaux*, chap. 4.

(*h*) *Anat. tom. II*, p. 683.

SECUNDUM os est trium minimum : cellularem compactamque illius substantiam quasi in globulum colligi diceret : apophyses sicut primum non habet, neque etiam distinctas, ut alia, in parte inferiori asperitates.

TERTIUM denique os in eo facile à duobus aliis distinguitur, quòd, ratione hujus voluminis habitâ, præcedentibus longior sit, & quòd ipsius inferior extremitas multis hæreat asperitatibus, dum aliorum extremitates æquales & unitæ sunt.

V.

OSSIS Sacri extremitatis inferioris directionem sequi Coccygis ossa jam supra diximus : quodquidem maximi est momenti, observatuque dignissimum, ut modò probabimus. Inde evidens est hæc ossa obliquè anteriùs descendere, à primo usque ad ultimum quod præcipuè anteriore in parte suam habet sedem. Ea verò dispositio in fæminâ minor quam in homine reperitur; miranda ergò in hâc divina supremi naturæ auctoris prudentia, qui talem his partibus dedit structuram, ampliores ut essent viæ partum provocantes, egressumque fœtui præbentes.

HUJUS certè structuræ utilissima est cognitio : eâ enim positâ, tutissima, certissimaque in promptu habemus præsidia, inferiorem ad in partu pelvis partem ampliandam, si quidem ad hoc sufficiat tria Coccygis ossa manu, vel digitis extrorsum repellere; nihil autem faciliùs quam hæc operatio, cum hæc ossa interse, solâ mediante, ut jam dictum est, substantiâ ligamentosâ, jungantur; atqui hæc substantia eo minori cum resistantiâ cedit, & relaxatur, quòd per totum graviditatis tempus lymphâ quâdam ferosâ singula pelvis ossa unientia ligamenta irrorentur, præcipuè verò illa quæ diversas Coccygis partes interse ligant. Proposita modo Coccygis retro-pulsio, non verbis tantum Anatomicis probatur, sed certâ quoque nititur experienciâ, fidelibusque ac

quotidianis percelebrium in arte obstetriciâ virorum observationibus à priori demonstratur (i).

V I.

TENERRIMA, nec-non parte in anteriore ferè omnis spongiosa reperitur ossium Coccygis substantia : in exteriore quidem parte levissimâ materiæ crustâ cooperiuntur : mollissimâ synchondrosi cum ossis sacri inferiore extremitate connectitur Coccyx. Primum ipsius os naturali suâ in sede virili super cadavere si collocare velis, ambo ejus apophyses quibus ossi sacro adhæret fursùm & retrorsùm ponendæ : duo alia ossa in suâ tunc legitimâ aderunt positione, quando fursùm tollentur majores ipsorum extremitates, & quando anteriùs intuebitur facies illorum minus aspera : sed ultima hæc distinctio semper non observatur, nam sæpè sæpiùs hæc ossa rotunda & oblonga sunt, & non minùs æqualia in suâ parte posteriore quàm in anteriore.

V I I.

PRÆTER ligamenta nuper recensita, aliæ adhuc partes ossibus Coccygis sese inferunt : tales sunt musculi *Coccygienses* dicti, musculi *ischio-Coccygienses* nuncupati, *anlevator*, tandemque tendo sive ligamentum tendinosum musculorum anum constringentium. Quatuor priorum musculorum descriptionem hic omittere in culpâ foret, siquidem ad ipsum Coccygem pertinent. Duo priores, nempe *Coccygienses*, fasciculi tanquam carnosî considerari debent, qui transversali è ligamento partem foraminis *ovalis* dicti superiorem occupante proficiscuntur, & indè ad Coccygem tendentes in parte hujus interiore desinunt. Musculi verò *ischio-Coccygienses* à parvo ligamento *sacro-ischiatico* dicto originem ducunt, deindè usque ad os sacrum, ischiique spinam progrediuntur, & ad Coccygem sese terminant, partem priorum superiorem occupantes. Coccygis revulsio-nem impedire hi musculi pro usu habent : nunc restat ut de ipsius Coccygis usu aliquid dicamus.

(i) Vid. *Paraum*, *Mauriceau*, *Deventer* & alios.

V I I I.

PLURES sunt Coccygis usus : 1°. musculum anūs levatorem firmat : 2°. intestinum rectum & ejus sphincterem defendit, ex indeque causam eruit Clarissimus Anatomiae Cultor D. Paaw. infantibus adeò familiaris cur sit anūs proci-
dentia : hæc sunt enim ejus verba ad illius propositionis veritatem asserendam (k) : Sphinctere intestini , ipsoque recto intestino huic ossiculo annexis , cum humida sit corporis puerorum constitutio , hinc adest fundamentum dictis partibus instabile , accedente potissimum magno ad egerendum conatu. Hinc quoque juvenulæ facilius quàm annosæ pariunt. Os etenim uteri Coccygi innititur : cedat itaque ac reflectatur , dilatante se utero enixus tempore , absolutè necesse est : at in annosis mulieribus os illud ita induruit , ut vix & nisi summo conatu cedere queat.

ULTIMUS denique usus Coccygis ille est , cum extremum spinæ foramen obturet , spinalem medullam aeris ab injuriis deffendere.

VASA omni-generis à partibus vicinis recipit Coccyx.

PRÆMISSIS istis tanquam absolutè necessariis cognitionibus Anatomicis , partis Chirurgicæ nostræ Theseos expositionem materiarum ordo à nobis exigit.

(k) Paaw. Primitia Anatom. de ossibus , pag. 98.

POSITIONES CHIRURGICÆ.

I.

PERMULTA ad istius partis enucleationem documenta passim in autoribus reperire est. Illorum autem heroem Celeberrimum *Petitum* pro duce habebimus.

Coccygis à sede suâ diversio vel dimotio, ejusdem luxatio potest-ne dici? Hæc est prima resolvenda quæstio, tractationem hujus morbi antequàm suscipiamus. Violentis ad anum percussionibus, vel sævo in hanc partem lapsu possunt quidem è sede suâ deturbari variæ Coccygem componentes partes; illæ autem deturbationes vix luxationum nomine salutari debent, vel saltem incompletæ tantum, nunquàm verò completæ observantur. Hujus rei ita sese habentis certam dare rationem facillimum est: demonstravimus enim in Anatomia per capita & cavitates interse mutuo implicitas articulationem non esse ossium Coccygis unionem, sed simplicem tantummodò per cartilagines & ligamenta adhæSIONem. Quo posito, tenerrimæ horum substantiarum fibræ cedere quidem possunt, nullumque ossiculorum vel anteriùs vel posteriùs vel ad latera dimotioni obstaculum opponere; sed facillimè perspicere est quanta adsit inter hanc momentaneam dimotionem & veram luxationem differentia, undè rectiùs diceretur *exterior inversio* Coccygis dimotio, depressio autem ejusdem *interiùs repulsio*.

I I.

QUIBUS rationibus admissis, exiguas Coccygis vertebrae perfectam experiri disjunctionem rarissimè observatur: ab
osse

9

osse enim sacro si omninò illæ separarentur, ruptionis nomine hanc separationem designare satiùs adhuc esset, quàm illam dicere luxationem; quandò verò, ictu summâ cum violentiâ illato, verâ dilaceratione destructæ sunt tùm cartilaginosa, tùm ligamentosa fibræ, in statu ab eo in quo reperiuntur ossa luxata parùm diverso adesse ossa Coccygis fatendum est: attamen in hoc ipso casu mente concipere quàm verbis pronuntiare faciliùs est non-nullam adhuc adesse differentiam; talis præterea dilaceratio per-raro locum habet, cùm præter substantias modò memoratas, ligamenta alia sint in unoquoque latere, quæ ne quid simile eveniat impediunt. Attamen de Coccygis vel luxatione vel dimotione, si magis aridet, dicturi, Celeberrimi ad instar Magistri *Petiti*, communi voce utemur, & sic illo pronuntiante (1), introrsùm vel extrorsùm luxari posse Coccygem dicemus; de luxatione verò ad latus idèò videlicet nulla ab eo autore mentio facta est, quia rarissima, & insuper nullam particularem exigit curam: attamen aliquoties observatur, & nuperrimè adhuc in quodam viro hanc intuendi occasio nobis data fuit. Harum luxationis specierum causæ nunc eruendæ.

I I I.

EXTRORSUM factæ, vel potius exterioris Coccygis luxationis causæ à solis in laborioso partu difficultatibus, inter partes viam præbentes diutiùs hærente fœtu, oriri videntur. Tunc enim Coccygis tùm cartilagines, tùm ligamenta per fœtus impulsione, qui ipse per uteri elasticitatem, & per diaphragmatis abdominisque muscutorum vim contractilem anteriùs propellitur, in longinquum protrahuntur, summamque experiuntur violentiam; cum verò his conatibus resistere non possit Coccyx, extrorsùm tandem aberrare cogitur, & sic luxationem de quâ nunc agimus efformare. In partu etiam naturali, & præcipuè in primo, locum habere potest hæc luxationis species: sed in hoc casu

(1) *Mal. des os*, tom. 1, pag. 166 & suiv.

vix terminatur partus, quàm antiquam suam sedem recuperet Coccyx: idem verò non fit laboriosum post partum, nec introrsum redire potest os illud: cum enim durâ & diuturnâ infantis pressione fatigatum, lacescitum fuerit, cum præterea per tempus nimis longum cartilagine & ligamenta distracta & contorta fuerint, suam necessariò amiserunt elasticitatem, nec vim vi æqualem opponere ipsis possibile fuit, & inde ipsorum infirmitas, relaxatio, & partium ab ipsis contentarum demissio.

I V.

INTRORSUM factæ vel interioris Coccygis luxationis causæ sunt omnes externæ, & ab ictu tantum in hanc partem illato, vel à lapsu quodam violento talis morbus ortum ducere potest. Admonere hic inutile ducimus, omnem, quæcumque sit, luxationem Coccygis in hujus partis cum osse sacro connexionem sedem habere, non verò in diverforum interse unitorum Coccygis ossium separatione, quanquàm tamen aliquotiès illud accidens observetur; sed præter-quàm quòd multò minùs molestum sit quàm vera luxatio, faciliùs etiam curatur, nullisque artis auxiliis sui ad tractationem indiget, quàm vix plerumque sensibile sit. In hoc quidem præcipuè casu locum habet luxatio ad latera, vel lateralis: nam vix concipitur quonam modò in junctione ipsius Coccygis cum osse sacro observari possit, indeque petenda ratio cur illam prorsus neglexerit D. *Petitus* (m). Hujus ultimæ luxationis speciei haud absimiles sunt causæ quàm illæ quæ secundam constituunt speciem, nisi quòd in partu quoque luxatio ad latera nonnunquàm notetur: tunc verò sæpissimè simul adsunt & luxatio exterior & luxatio lateralis: quodquidem intellectu facile: si enim fœtus pressio interior non sit æqualis & media, si in latus vel dextrum vel sinistrum molestior fiat, tunc certè in latus vehementiùs affectum impellitur Coccyx: tunc non solum extrorsum sed etiam paululum ad latus fiet luxatio. Causis harum luxationum expositis, signa earundem nunc describenda: nam,

(m) Loco jam citato.

ut rectè dicit *Medecinæ Princeps* (n) : *Medicus si sufficerit ad cognoscendum, sufficiet etiam ad sanandum.*

V.

IN duas Classes, nempe in sensibilia & rationalia dividi possunt Coccygis luxationum signa diagnostica : prima è visu & tactu imprimis erüuntur : per visum clarior patebit dimotio, si major sit, & per tactum unicè, si levis sit : sed in utroque casu non multùm juvant hæc duo signa, eò quòd, 1°. nunquam - non mediocre est Coccygis à sede naturali diverticulum : 2°. plùs minùs - ve in quibusdam subjectis naturaliter incurvari potest hæc pars, vel magis in aliis, minùs in aliis extrorsum eminere, absente etiam morbo. Idem de rationalibus signis cave ne dicas : ea enim certiora sunt, siquidem ab ipsis accidentibus, ab ipsis symptomatibus primum ducentia originem, haud dubiam ad morbi cognitionem sensim ac sensim nos adducunt. Quæ vero accidentia sive symptomata hæc erunt : 1°. ad anum gravitans quoddam pondus : 2°. maximus dolor diram tunc præsertim exercens sævitiem, quandò æger femora movet, quandò urinam projicit, dejectionem molitur, quandò deniquè tussit, sputum edit, mucum à naribus trahit, & sternutamento vexatur. Amborum illorum accidentium naturæ & causæ certius assignandæ, illorumque affectuum, pro nostris viribus, explicatio danda.

V I.

PONDERIS ad anum gravitantis sensûs hæc videtur esse ratio, sive causa : introrsum repulso Coccyge, intestinum rectum comprimit, & sic partium in pelvi contentarum onus magis sustentat, quodquidem ad luxationem Coccygis internam pertinet ; sed non ne etiam sine erroris metu altera ejusdem affectûs dari posset causa, ad luxationem exter-

(n) Hipp. Lib. de Arte, sect. XX.

nam spectans ? In hoc enim casu cum Coccygis ligamenta nimis extensa maximâ non solum molestiâ , sed sævissimo sæpius dolore ægrum discrucient , cum præterea , ut jam superius diximus , Coccygi ex parte adhæreat intestinum rectum , & ab eo sustineatur , major fit tunc Coccygis labor , parsque ab ipso sustentata , onus quoddam *injustum* ipsi meritò videtur.

DOLOR ab ægro expertus , quando femora mover , urina nam projicit , dejectionem molitur , exinde petendus , quod ex parte Coccygis ossiculis infigantur intestini recti muscoli , & ii qui *maximi glutæi* dicuntur. Hoc enim agnito , semper movetur Coccyx , quando ad femoris extensionem hi muscoli sese contrahunt , vel quando urinariæ vesicæ ac intestini recti muscoli actionem exercent. Moveri autem non potest læsus Coccyx , quin dolorem & quidem sæpè maximum experiatur æger : iidem Coccygis motus , sed aliâ causâ producti , nempe per abdominis partium impulsione , veram stabiliunt causam dolorum quibus in tussi , sputo , mucro excernendo , & in sternutatione torquetur æger.

V I I.

TALIA sunt omnis Coccygis luxationis sive introrsum , sive extrorsum productæ signa ; sed alia sunt quibus reipsâ & evidentissimè distinguitur num introrsum , num extrorsum luxetur Coccyx , & hæc sunt : in luxatione externâ , Coccyge internè propulso , expertus dolor multum frangitur ; si è contra luxatio sit interna , & in eâdem directione propellatur Coccyx , quàm maximè adaugetur dolor. Cæterum singulam seorsim noscere luxationem qui desiderat , levium quæ inter illorum symptomata perspiciuntur differentiarum observatio res tanti momenti ipsi videri non debet : ad causas tantummodò attendat , siquidem eæ solæ luxationis speciem indicare & constituere possunt , & luxationem externam , verbi gratiâ , causa tantum interna , luxationem vero internam causa tantum externa producat.

VIII.

Coccygis luxationis prognosticum hoc est signum : externa minùs periculosa quàm interna , eò quòd posterior contusionem semper concomitem habeat. Fatendum quidem funesta tunc tantummodò contusionem sequi accidentia , cum per longioris temporis intervallum neglecta fuerit : hæc tamen sæpius irrumpunt in mulieribus præsertim , cum præ fictitio vel falso pudoris prætextu malum jam aggravatum tacent , nec artis auxilia implorant : inter plurima hujus negligentiae exempla immortalis suo in opere à Clarissimo *Petito* allata unum selegimus , & illud nobis hic afferre liceat , quòd & circumstantiis , & mediis curatoriis adhibitis notari præcipuè mereatur.

Puella quædam in angularem lapidem motu præcipiti sedens , luxatio fit Coccygis in suâ articulatione cum ossæ sacro ; violenti quidem non fuerunt ægræ dolores , & hæc sine dubio præcipua fuit causa , cur per longum temporis intervallum morbum celaverit. In anu tamen molestum quoddam persentiebat pondus , de die in diem molestius factum : tunc verò solum mali explorationem permisit , quando per intestini recti canalem trajici sæces amplius non potuerunt. Ægrâ in lecti margine collocatâ , in eo ferè situ pro enemate accipiendo requisito , digitum indicem oleo imbutum profundè in anum immisit D. *Petitus* : non sine multo labore tetigit tumorem mediocre renetium malum volumine æquantem : alteriùs manûs digito indice extrorsum in ossi sacri sine & Coccygis principio collocato , duobusque digitis alternâ vice impulsis , fluctuationem sensibilem ab uno digito ad alterum respondentem distinxit , undè facillè dijudicavit abscessum in hac parte adesse : tumore aperto , & pure evacuato , digitum rursus in vulnus immisit , agnovitque ossis sacri apicem Coccygisque caput omnino nuda esse , periosteum spoliata , carieque affecta Cum Coccygis caput nullo hujus superficiei puncto partibus vicinis adhereret , separatum &

amputatum fuit : in longum tempus protractæ fuerunt curæ methodicæ : sed in vanum labor impensus : morte enim correpta fuit ægra, sex mensibus vix elapsis.

QUÆQUIDEM observatio, & multæ aliæ quas hic recensere inutile foret, tot sunt documenta, contusione vel minimè neglectâ, periculosissimam nonnunquam evadere internam Coccygis luxationem : facilè enim concipitur, quòd si puella de quâ modò mentio facta est, ad certa tutaque salutiferæ artis præsidia, incipiente morbo, confugisset, puris collectio præcaveri potuisset, tum per frequentes sanguinis missiones, tum per topicorum convenientium applicationem, generatimque per omnia media in tali casu ad instituti rationem adhibenda.

I X.

PRÆTER dolorem à contusione prodeuntem, alius adhuc ab ægro persentitur, è violentâ ligamentorum extensione necessariò secutus : qui verò dolor duabus Coccygis luxationibus communis est, cum iis tamen differentiis, 1°. quod minùs fortis sit, & per minus tempus duret in luxatione externâ, sensim ac sensim locum habente ligamentorum extensione : 2°. quod eâdem suppositâ luxationis specie, facilissimum sit Coccygem in eo retinere situ quo tensa ligamenta relaxentur : prætereà dolor à tali pendens ligamentorum extensione tanto cum furore nonnunquam sævit, quandò vel minimis non coercetur remediis, ut inflammationem abscessusque brevi tempore producat. Quæquidem doloris species nisi post longum temporis spatium dissipatur, nec tamen exindè augetur luxationis periculum. Generatim ergo ex præmissis concludi potest Coccygis luxationem, licet diu dolore concomitatam, reipsâ tamen periculosam non esse nisi quandò nimis neglecta fuerit, vel quandò in subjectis Cacochymiâ affectis locum habens, perversæ humorum qualitates accidentia generant quæ à solâ luxatione produci non possunt. Quæ huc-usque de duabus prioribus dicta sunt luxationibus, eadem

ad posteriorem luxationem, nempe ad latera, pertinent, nec varia sunt causæ, signa & effectus. Nihil igitur nunc nobis superest, nisi ut ad harum omnium luxationum curationem nos accingamus.

X.

OMNIS generatim Coccygis luxatio remediis facillimis & simplicissimis curatur: sic ut ejusdem externa reducatur luxatio, sufficit illum intrinsecus propellere. In hoc situ retinetur, spleniis gradatim amplioribus & longitudinalibus applicatis, & fasciâ in T. figuratâ contentis: hic verò apparatus ita imponi debet, ut, ipso applicato, alvum exonerare mictumque ducere possit æger: nec constrictior, nec laxior esse, sed æqualem exercere pressionem debet, siquidem major illius vel constrictio vel laxitas quamplurimis ansam præbere potest accidentibus.

TRANQUILLITAS & animi & corporis ægro præscribenda: nam, ut rectè notat secundi seculi per celebris vir historiæ conditor, *nihil tam exasperat fervorem vulneris quàm ferendi impatientia* (o). In hoc casu generatim conveniunt omnia medicamenta spirituosæ: eâ de causâ aqua vitæ cum parvâ aluminis dosi, spiritus vini camphoratus totque alia remedia vel topica suum habere possunt usum, non solum in Coccygis luxatione, sed etiam in omnibus aliis luxationibus.

X I.

SUNT verò quidam autores apud quos in magnâ commendatione est in his morbis olei usus: præterquàm quòd autem hi autores paucissimi sunt, observatum est nec semel ex oleo adhibito sequi accidentia quibus alia superiùs pro-

(o) Hegeſip. Hiſt. Lib. II, cap. IX.

posita remédia locum nunquam dant. Testem hujus veritatis locupletissimum habemus D. *Petitus*, qui pluriès observalle refert (*p*) oleum in hoc casu pruritus erysipelatemque excitare, hujusque à vel fracturarum vel luxationum curatione omninò projiciendum esse usum concludit. Notandum verò in ipsâ tantum apparatus applicatione oleum rejiciendum esse: quandò enim interna est Coccygis luxatio, ad os reducendum cùm digitum in anum immittere cogatur Chirurgus, debet antea oleo inungi ille digitus: at in hoc casu olei effectus longè diversus est, nec in parte permanet: prætereà omne aliud pingue medicamentum in eundem usum adhiberi potest.

X I I.

METHODUS curatoria ad luxationem internam requisita ab eâ quam ad luxationem externam præscripsimus parùm differt. In priori digitum oleo inunctum in anum immitti necesse est, & in tantum provehi, quantum requiritur, ut extremam Coccygis apicem superet, & illud os ad pristinum statum reduci possit; sed ut minor sit dolor, & facilius etiam succedat operatio, hæc à Chirurgo adhibenda diligentia, quandò digitum intromittit, nempe ut semper hic fulciatur in latus anūs marginis Coccygis extremitati oppositum. Reducto sic osse, & in pristino statu collocato, in eodem retinetur per mollem turundam in anum immissam, & per aliquot dies ibi commorantem: levī apparatu, fasciâque superiùs descriptâ sustentari debet.

DE luxationis ad latera curatione vix quidquam dicendum: hujus enim reductio iisdem cautelis, eorundem remediorum applicatione obtinetur, & in eo tantùm differre videtur, quod in hac pars malo opposita præcipuam totius apparatus vim sustinere debeat, ut ligamenta lateralia quæ nimiam experta sunt extensionem, suam gradatim recuperent elastici-

(*p*) In loco citato, p. 140.

17

ciratem, partisque dimotæ in locum restitutio tutior & facili-
or sit.

X I I I.

In omni verò, quæcumque fit, Coccygis luxatione hæc
generalis lex observanda, nempe à principiis omnia tutis-
sima ad doloris furorem leniendum adhibere remedia, juxta
hos versus (q).

. Requiem tamen indere morbo

Fas erit, & tristem saltem mulcere dolorem.

Non minori diligentia funesta quæ à contusione sequi
possunt accidentia præcavenda. Vera autem contra & dolo-
rem & contusionem apparentem præsidia ea sunt: 1°. fre-
quentes sanguinis missiones, pro tamen ægri viribus: 2°.
narcotica remedia: 3°. potus abundans: 4°. tandem diæta.
Non mediocrem nonnunquam utilitatem afferunt enemata:
quandiu intentus dolor, inflammatioque adsunt, balnea,
& cataplasmata tum anodina, tum emollientia & resolu-
tiva sufficiunt; postea verò eadem remedia, topicis ad exter-
nam modo luxationem indicatis, adhibere potest Chirurgus.
Fasciæ applicatio levissima esse debet, & simpliciter con-
tinens, necessariumque est in lecto ægrum decumbere,
opposito etiam ad anum circulo panniculis involuto, &
tomento farto; si autem decubitus ipsum tædit, sedere
debet in pertusâ sellâ, ut nullo quocumque corpore tangat-
ur Coccyx: hujus enim pressio novas excitaret dolores, qui-
bus forsan deniquè abscessus succederent.

(q) Ovid. Metam. Lib. IX.

*Quas Theses, DEO JUVANTE, & præsiede PETRO
SUE, Artium Liberalium, & Chirurgiæ Magistro,
Regiæ Chirurgicæ Academiæ socio, Anatomix & Chirur-
giæ in Scholâ practicâ Professore, nec-non in generali
Parisiensi præfecturâ Chirurgo ordinario, tueri conabitur
JOANNES COSME D'ANGERVILLE, in almâ Uni-
versitate Parisiensi, Artium Liberalium Magister, & in
Nosocomio dicto l'Hôtel-Dieu, nuper Chirurgus præcipuus.*

*PARISIIS,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,
Die Sabbati 1^æ. Septembris anno salutis 1770, à sesqui-secundâ
post meridiem ad septimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET
SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii Typographi,
1770.